

Заяць Анастасія Андріївна,

студентка другого курсу
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Черабасва Ольга Володимирівна,

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Державного університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОНОЇ ТРУДОВОЇ КНИЖКИ В УКРАЇНІ

Однією з форм реалізації конституційного права громадян на працю є укладання трудового договору. Укладаючи його, при прийнятті на роботу громадянин визначає своє правове положення на конкретному підприємстві, в організації, установі або у фізичної особи, тобто вступає з ним у трудові правовідносини як працівник. Як визначає, стаття 48 Кодексу законів про працю України [3] (далі – КЗпП України) трудова книжка – це основний документ про трудову діяльність працівника.

У трудовій книжці містяться відомості про всю трудову діяльність працівника, про одержані ним заохочення і нагороди, про темп і рівень професійного зростання. Це допомагає адміністрації у визначенні придатності чи непридатності певного працівника до його використання на вакантній посаді (робочому місці). Трудова книжка стала трудовою біографією працівника, яка відображає його освіту і кваліфікацію, інтенсивність просування по службі чи виробництву, ставлення до виконання своїх обов'язків, загальний трудовий внесок у суспільну справу [4, с.10].

В Україні трудові книжки виражені як друкований документ, хоча у нормативних документах не є обов'язковим встановленням письмової форми. Питання електронних трудових книжок являється досить новим та знаходить своє відтворення лише у законопроектах, що у майбутньому можливо знайде і загальнообов'язковість у суспільстві. Тому вважаємо, на сьогоднішній день дана тематика є актуальною для дослідження.

В юридичній літературі питанням, пов'язаним із застосуванням трудового договору, присвячені дослідження В. М. Андріїв, Н. Б. Болотіна, П. А. Бущенко, В. С. Венедіктов, С. В. Венедіктов, Г. С. Гончарова, В. Я. Гоц, В. В. Жернаков, П.І. Жигалкін, І. В. Зуб, М. І. Іншин, Р. І. Кондратьєв, В. Л. Костюк, Л. І. Лазор, В. В. Лазор, А. Р. Мацюк, К. Ю. Мельник, В. І. Прокопенка та інших. Тематика застосування трудових книжок прослідковується у працях вітчизняних науковців таких як, Н. Б. Болотіної, С. В. Дрижчана, С. М. Прилипко, а також зарубіжних науковців А. А. Хохлова, Н. І. Ядевич та інших.

На сьогоднішній день, в порядку статті 48 КЗпП України [3] трудову книжку законодавець визначає як, основний документ про трудову діяльність працівника, що ведеться на всіх працівників, які працюють на підприємстві, в установі, організації або у фізичної особи понад п'ять днів. Трудові книжки ведуться також на позаштатних працівників при умові, якщо вони підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів, які проходять стажування на підприємстві, в установі, організації. Також працівникам, що стають на роботу вперше, трудова книжка оформляється не пізніше п'яти днів після прийняття на роботу. Студентам вищих та учням професійно-технічних

навчальних закладів трудова книжка оформляється не пізніше п'яти днів після початку проходження стажування. У статті вказується, що до трудової книжки заносяться відомості про роботу, заохочення та нагороди за успіхи в роботі на підприємстві, в установі, організації; відомості про стягнення до неї не заносяться, а порядок ведення трудових книжок визначається Кабінетом Міністрів України.

Проект Трудового кодексу України [5] у статті 52 визначає, що трудова книжка – це документ про трудову діяльність працівника. Форма трудової книжки, порядок її виготовлення та зберігання визначаються Кабінетом Міністрів України. Роботодавець зобов'язаний вносити до трудової книжки працівника записи про прийняття на роботу, переведення та звільнення з роботи в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення.

Ані на законодавчому рівні, ані у проекті Трудового кодексу України не вказується яким документ являється, електронним чи друкованим, що виражається у письмовому вигляді. Тоді, як на практиці, даний документ виражається у письмовому вигляді. Свій початок новела «електронна трудова книжка» заклала ще у 2006 року, проте реформу запустити так і не вдалося.

У 2015 році Міністерством економіки та торгівлі в Україні було повідомлено, що до Верховної Ради України подали проект закону, який скасовує необхідність подальшого ведення трудових книжок [2]. Але як бачимо проект знову не втілюється в реальність, а тому на сьогодні громадяни України, ще користуються документом, що виражений у письмовій формі.

У березні 2017 року Пенсійний фонд України заявили під час звіту про результати 2016 року, що планують запровадити електронні трудові книжки. Лана новела знаходиться ще на етапі розробки. Систему створюють на базі реєстру застрахованих осіб. де вже наявні відомості щодо прийому та звільнення з роботи. шляхом доповнення бази відсутньою інформацією та запуск послуги «*електронна трудова книжка*». Після цього громадяни України отримають змогу одержувати довідки про місце роботи в онлайн режимі. Електронна трудова книжка спростить роботу віллілам калрів. а також електронну трудову книжку мають намір інтегрувати з реєстром надходжень від єдиного соціального внеску. При цьому, голова правління Пенсійного фонду України зазначає, що вся необхідна нормативна база вже перебуває у розробці для запуску електронних трудових книжок [1].

Таким чином. можемо виділити низку переваг. що виникають з запровадженням електронної трудової книжки: 1) можливість постійного оновлення даних (інтеграція з іншими системами. автозаповнювання форм) наприклад. при зміні прізвища після одруження; 2) попередження здійснень помилок або описок. які часто зустрічалися при заповненні трудових книжок у письмовому вигляді; 3) відсутність підробок бланків; 4) зменшення відсотку втрати інформації щодо трудової діяльності громадян; 5) спрощення ведення кадрової роботи платниками податків; 6) захист від недобросовісних роботодавців. що не повертають трудову книжку і затримують її вилачу при звільненні; 7) запровадиться електронний контроль. щодо сплати податків.

Отже. проаналізувавши новелу «електронна трудова книжка» можемо зробити наступний висновок. Електронна трудова книжка – це електронний документ. що підтверджує трудову діяльність працівника. В Україні. ще залишилась давня традиція зберігання документів у письмовому вигляді. трудова книжка не є виключенням. Але з врахуванням інноваційних технологій буде доцільним запровадження електронних трудових книжок. що надаватиме змогу подолати деякі проблеми українського суспільства, а також

зробити крок в майбутнє. Планується впровадити систему електронних трудових книжок восени 2017 року.

Бібліографічні посилання:

1. Law Society: Сообщество юристов Украины. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lawsociety.com.ua/>
2. Кабінет міністрів України: офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/993_900
4. Палеха Ю. І. Історія впровадження трудових книжок та особової документації [Електронний ресурс] / Ю. І. Палеха // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. - 2009. - № 4. - С. 30-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2009_4_6
5. Проект Трудового кодексу України від 27 грудня 2014 року № 1658 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=53221&pf35401=343409>

Місюра Інна Олегівна,

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Можечук Люся Василівна,

викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ В УКРАЇНІ**

Розвиток різних форм зайнятості сільського населення можливий лише за умови налагодження ефективної сільськогосподарської кооперації в аграрному секторі економіки країни. Створення сільськогосподарських кооперативів в Україні необхідно розглядати як реальну можливість побудови нової моделі сільського господарства, адже аграрна криза певною мірою є кризою організаційної структури. Не зважаючи на наявність правового підґрунтя для створення та функціонування сільськогосподарських кооперативів, не можна стверджувати, що складний процес правового регулювання в даній сфері завершений. Економічні реалії сьогодення вимагають адекватного правового реагування. Звідси важливим є дослідження основних засад діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Питання правового статусу сільськогосподарських кооперативів, проблеми їх створення й функціонування розглядалися у наукових працях М.П. Грищенка, М.Й. Малика, В.І. Семчика, Н.І. Титової, В.Ю. Уркевича, В.І.Фелоровича, Я.З. Гаєцької-Колотило, О.В. Гафурової та інших.

Визначальною правовою основою розвитку сільськогосподарської кооперації є статті Конституції України, норми якої, згідно ст. 8 [1], є нормами прямої дії і можуть виступати безпосередньою правовою підставою для виникнення, зміни чи припинення суспільних відносин. Тим не менше, Конституція не містить конкретних норм, які б безпосередньо стосувалися